

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олександр ЖИЛЬЦОВ
«_____» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціальний інструмент. Скрипка

для студентів

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньої програми: 025.00.01 Музичне мистецтво

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2499/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)
«_____» _____ 2022 р.

Київ – 2022

Розробник: Завалко Катерина Володимирівна, завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності, доктор педагогічних наук, доцент.

Викладачі: Завалко Катерина Володимирівна, завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності, доктор педагогічних наук, доцент
Василевич Марта Олексіївна, викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Протокол № 7 від «7» вересня 2022 року

Завідувач кафедри _____ Катерина ЗАВАЛКО
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
(керівником проектної групи) 025.00.01 Музичне мистецтво
(назва освітньої програми)

«__» _____ 2022 року

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ Ольга ОЛЕКСЮК
(підпис)

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2022 року

Заступник декана

з науково-методичної та навчальної роботи _____ Інна ТКАЧЕНКО
(підпис)

Пролонговано:

На 2022/2023 н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «07» вересня 2022 р., протокол № 7

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання - денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	7/ 210	
Курс	5	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
аудиторні	34	32
модульний контроль	4	4
семестровий контроль	-	-
самостійна робота	22	24
форми семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання дисципліни

Мета курсу - підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі музично-педагогічної освіти, здатного здійснювати фахову підготовку студентів (майбутніх викладачів вищого навчального закладу) на заняттях з музичних дисциплін. Надати вищу музично-педагогічну освіту з можливістю викладання дисциплін кваліфікації у вищих навчальних закладах.

Завдання навчальної дисципліни - виховання комплексу компетентностей студента.

Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у музикознавстві, педагогіці, виконавстві та характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність спілкування іноземною мовою
	ЗК 2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних

		ситуаціях.
	ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК8	Здатність працювати в міжнародному контексті
	ЗК9	Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1	Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
	СК3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти (по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку)
	СК4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / педагогічній діяльності.
	СК5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
	СК7	Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

3. Програмні результати навчання

РН-1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.
РН-3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН-4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН-5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію
РН-6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН-7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН-9	Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчання

Назва змістових модулів, тем	Усьо го	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійн а
		Лек ції	Семі нари	Практ ичні	Лабор аторні	Індиві дуальні	
Змістовий модуль 1 Підготовка концертної програми магістрантом							
Тема 1. Творче прочитання авторського тексту	13				8		5
Тема 2. Музичне сприйняття художніх образів	13				8		5
Модульний контроль	2						
Разом	28				16		10
Змістовий модуль 2. Саморегуляція процесу музично-виконавської діяльності							
Тема 1. Художня інтерпретація музичних творів в аудиторних формах звітності	15				9		6
Тема 2. Виконавська реалізація власної художньо концептуально-інтерпретаційної моделі виконуваних творів	15				9		6
Модульний контроль	2						
Разом	32				18		12
Усього за 1 семестр	60				34		22
Змістовий модуль 3. Методика організації виконавської діяльності студентів							
Тема 1. Етапи підготовки скрипаля до концертного виступу	28				16		12
Тема 2. Основні форми концертно-виконавської діяльності	28				16		12
Модульний контроль	4						
Разом	60				32		24
Усього за 2 семестр	60				32		24
Усього за 5 курс	120				66		46

5. Програма навчальної дисципліни «Спеціальний інструмент. Скрипка»

Змістовий модуль 1 (5 курс, 1 семестр)

Підготовка концертної програми магістрантом.

Тема 1.1. Засоби відтворення авторського тексту. Особливості фактури музичного твору. Винайдення зручної аплікатури. З'ясування усталених характерних ознак обраних музичних творів. Винайдення та застосування відповідної артикуляції.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 1, 5.

Тема 1.2. Узагальнення власного художнього досвіду у виконанні творів різних музичних форм. Тембро-динамічні ознаки музичної палітри. Метро-ритмічна структура музичних творів. Музична форма.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 3.

Змістовий модуль 2 (5 курс, 1 семестр)

Саморегуляція процесу музично-виконавської діяльності.

Тема 2.1. Драматургія музичних творів у контексті часового простору. Інтерпретаційна модель музичних творів (власний виконавський проєкт). Засоби художнього відтворення музики у скрипковому мистецтві. Утворення музичних образів відповідно до стилю. Індивідуальний стиль скрипаля та виконавський артистизм.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 1.

Тема 2.2. Художньо-виконавська образність та стилістична достовірність інтерпретаційної моделі музичних творів. Поліваріантність інтерпретації. Удосконалення технічних прийомів відповідно до художнього задуму. Удосконалення змістовного та виразного виконання. Цілісне усвідомлення твору при реалізації виконавських завдань. Співставлення результатів діяльності з художньою концептуально-інтерпретаційною моделлю музичних творів.

Основна література: 4, 5.

Додаткова література: 1.

Змістовий модуль 3 (5курс, 2 семестр)

Методика організації виконавської діяльності студентів.

Тема 3.1. Підготовка концертної програми до виконавського втілення в умовах публічного концертного виступу. Психологічна підготовка до виступу та якість виконавського відтворення програми на репетиційному занятті. Проблемні ситуації та моделювання умов публічного виступу в класі та у концертному залі.

Коефіцієнт реалізації виконавських можливостей та його застосування у процесі підготовки до концертного виступу. Звукозапис у ході виконавської підготовки до концертної діяльності. Формування артистизму у передконцертний період (на репетиційних заняттях).

Основна література: 4,5.

Додаткова література: 3.

Тема 3.2. Виконавська діяльність педагога-виконавця. Основні форми концертно-виконавської діяльності майбутнього викладача класу скрипки. Поєднання концертно-виконавської та музично-просвітницької діяльності. Академічний виступ (виконання 4 творів). Педагогічний та виконавський аналіз академічного концертного виступу.

Основна література: 1,3.

Додаткова література: 4.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів в одилицю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість балів	Максимальна кількість балів	Кількість балів	Максимальна кількість балів	Кількість балів	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	16	16	18	18	32	32
Лабораторна робота	10	16	160	18	180	32	320
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10
Контрольне модульне прослуховування	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	211	-	233	-	387
Максимальна кількість балів		444				387	

Розрахунок коефіцієнта	Усього за період роботи до заліку 444 бали (що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнту – 4,44).	—
------------------------	---	---

6.2. Завдання для самостійної роботи студента

№	Зміст завдання	Академічний контроль		Бали
1.	Самостійний розбір нотного тексту програми	точність нотного тексту	1	5
		відповідність аплікатури	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуковедення та інтонації	1	
		художня виразність	1	
2.	Робота над технічними труднощами	точність нотного тексту	1	5
		точність ритмічних фігурацій	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуковедення та інтонації	1	
		художня виразність	1	
3.	Формування інтерпретаційної моделі програми	точність нотного тексту	1	5
		точність ритмічних фігурацій	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуковедення та інтонації	1	
		художня виразність	1	
4.	Робота над засобами художньої виразності у творах, які виконуються	точність нотного тексту	1	5
		точність ритмічних фігурацій	1	
		відповідність штрихів	1	
		якість звуковедення та інтонації	1	
		художня виразність	1	
5.	Підготовка до проведення репетиційного заняття в умовах майбутнього виступу	точність нотного тексту	1	5
		артистизм	1	
		виконавська стабільність	1	
		якість звуковедення та інтонації	1	
		художня виразність	1	
6.	Проведення репетиційних занять в умовах майбутнього виступу	точність нотного тексту	1	5
		артистизм	1	
		виконавська стабільність	1	
		якість звуковедення та інтонації	1	
		художня виразність	1	

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форми проведення	Критерії оцінювання	Бали	
Модульний контроль 1			
Прослухування під час роботи в класі	дотримання основних етапів вивчення художніх творів	8	25
	розуміння форми твору	8	
	робота над технічними труднощами	9	
Максимальна кількість балів		25	
Модульний контроль 2			
Прослухування під час роботи в класі	знання тексту	8	25
	художня виразність	8	
	техніка виконання	9	
Максимальна кількість балів		25	
Модульний контроль 3			
Відкрите прослухування	знання тексту	8	25
	художня виразність	8	
	техніка виконання	9	
Максимальна кількість балів		25	

Дистанційне навчання передбачає складання модульного контролю у форматі відео-запису: студент має зробити та надіслати викладачеві відеозапис власного виконання одного твору напам'ять.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік – 1 семестр – комплексне оцінювання за результатами роботи протягом навчального семестру, а також контрольне виконання поліфонічного твору або твору великої форми (перша/друга та третя частини концерту або сонати, класичні варіації, рондо, декілька частин сюїти/партити) та оригінальної п'єси.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за сто-бальною шкалою	ЗНАЧЕННЯ ОЦІНКИ
А	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Високий рівень виконання навчального матеріалу з дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, агогічних відхилень, ритмічних конфігурацій та мелізмів, чисте, стабільне, технічне виконання музичного твору. Звук у всіх його проявах (динаміка, тембр, артикуляція, ритм) відповідає художній образності. Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструмента відмінна. Відчуття форми і стилю твору; здатність до власної інтерпретації твору; високий рівень комунікативних умінь, артистизму та сценічної культури.
В	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Високий рівень виконання навчального матеріалу: виконання чисте, стабільне, технічне з дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів; належний рівень володіння штриховою технікою та звуком (динаміка, тембр, артикуляція, ритм). Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструмента на належному художньо-технічному рівні.
С	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок. Виконання на належному художньо-технічному рівні з дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів. Артикуляція відповідає художній образності. Якість володіння засобами і прийомами музичної виразності у розкритті інтонаційно-виражальних можливостей інструмента добра, наявні інтонаційні помилки. Інтерпретація відповідає художньому змісту музичного твору (з елементами творчості).
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Посередній рівень виконання навчального матеріалу з неповним дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів; гра нестабільна, технічно недовершена, допускаються неточності нотного тексту, наявні інтонаційні помилки Артикуляція відповідає розкриттю музичного твору. Погане відчуття стилю твору; посередній рівень комунікативних умінь, артистизму та сценічної культури.

Е	60-68 балів	<p>Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь). Виконання навчального матеріалу на посередньому художньо-технічному рівні з неповним дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних конфігурацій та мелізмів; гра нестабільна, технічно недовершена, суттєві інтонаційні помилки. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності задовільне.</p>
F X	35-59 балів	<p>Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Низький рівень виконання навчального матеріалу: гра нестабільна, мають місце зупинки, «бруд» при відтворенні нотного тексту. Артикуляція не відповідає розкриттю художнього змісту музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності незадовільне.</p>
F	1-34 балів	<p>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни. Низький рівень виконання навчального матеріалу: гра нестабільна, з зупинками та повторами складних фрагментів твору з недотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків; низький рівень володіння штриховою технікою та звуком. Артикуляція не відповідає розкриттю художнього змісту музичного твору. Володіння інтонаційно-виражальними засобами музичної виразності незадовільне. Поверхневе виконання, недотримання стилю твору; низький рівень комунікативних умінь, артистизму та сценічної культури.</p>

7. Навчально-методична картка дисципліни «Спеціальний інструмент. Скрипка»

5 курс

Аудиторні заняття – 66 год. Самостійна робота - 46 год. Модульний контроль - 8 год.

Модулі	1 семестр				2 семестр	
	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3	
Назва модуля	Підготовка концертної програми магістрантом		Саморегуляція процесу музично-виконавської діяльності		Методика організації виконавської діяльності студентів	
Кількість балів за модуль	211		233		387	
Заняття	1-8	9-16	17-25	26-34	1-16	17-32
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Тема 1 Творче прочитання авторського тексту. Тема 2 Музичне сприйняття художніх образів. 1*16=16 б/ 10*16=160 б. 176 б.		Тема 1 Художня інтерпретація музичних творів в аудиторних формах звітності. Тема 2 Виконавська реалізація власної художньо-концептуально-інтерпретаційної моделі виконуваних творів . 1*18=18 б/ 10*18=180 б. 198 б.		Тема 1 Етапи підготовки скрипаля до концертного виступу. Тема 2 Основні форми концертно-виконавської діяльності. 1*32=32 б/ 10*32=320 б. 352 б.	
Самостійна робота	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5б.	5 б.
Види поточного контролю	МКР 25 балів		МКР 25 балів		МКР 25 балів	
Коефіцієнт	Всього без урахування коефіцієнту – 444 бали, коефіцієнт – 4,44; залік				--	

Орієнтовний репертуар

Поліфонічні твори

Бах Й. С. Сонати і партити для скрипки соло
Телеман Г.Ф. 12 фантазій для скрипки

Твори великої форми

Бетховен Л. Концерт.
Брух М. Концерт g-moll.
Венявський Г. Концерт №2.
В'єтан А. Концерт №№2, 3, 5.
Лало Е. Іспанська симфонія.
Мендельсон Ф. Концерт.
Моцарт В.-А. Концерти № №1, 3, 4, 5.
Сібеліус Я. Концерт.

Твори зарубіжних авторів

Барток Б. «Румунські народні танці».
Бах Й.-С. Арія, Жига, Бурре, Сарабанда, (обр.Я. Хейфеца), Арія
(обр.К.Фортунатова).
Венявський Г. Куявяк, Мазурка, Легенда, Полонез, Скерцо-тарантелла.
Дрдла Ф. Серенада.
Крейслер Ф. П'єси.
Массне Р. Роздум.
Моцарт В.-А. Адажіо.
Прокоф'єв С. «Монтеккі і Капулетті», Вальс із балету «Попелюшка».
Рубінштейн А. Ауер Л. Мелодія
Форе Г.- Ельман М. Пробудження.
Хачатурян А. Ноктюрн.
Шнітке А. – Сюїта в старовинному стилі.

Твори українських авторів

Барвінський В. Гумореска на народні теми.
Вериківський М. – Пісня із «Української сюїти».
Кос-Анатольський А. – Куявяк і Оберек із балету «Сойчине крило».
Косенко В. «Мрії», Гавот a-moll,
Левицький І. «Українська рапсодія», «Танок».
Лисенко М. Токата, Елегія, Пряля.
Лятошинський Б. – Мелодія.
Людкевич С. «Чабарашка».
Ревуцький Л. Інтермеццо.
Скорик М. П'єси.

8. Рекомендовані джерела:

Основна література

1. Завалко К., Борисов В. Самостійні заняття у професійній кар'єрі скрипаля: психологія та ключові методи // Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика: збірник наукових праць інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, вип. 7, С.19-30.

2. Завалко К.В., Гуральник Н.П. Розвиток скрипкової школи Східної Європи ХХ століття: історія, теорія, методика: навч.-метод. посібник / К.В. Завалко, Н.П. Гуральник. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. – 144с.

3. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В.Стеценко. – К.: Музична Україна, 1974. – Ч.І - 170 с.

4. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. - К.: Мистецтво, 1964. – Ч.ІІ - 154 с.

Додаткова література

5. Андрейко О.І. Виконавська культура скрипаля: теорія та методика формування : моногр. / О.І. Андрейко. – Л.: Галицька видавнича спілка, 2013.

6. Василевич М.О. Формування досвіду сценічної витримки виконавців-інструменталістів у системі професійної мистецької освіти // Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. – Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції. К.: 2016. 751 с.

7. Завалко К.В. Самовдосконалення вчителя музики: теорія та технологія / К.В. Завалко. Монографія. – Черкаси: ЧНУ, 2007. Завалко К. Інноваційне музичне навчання та розвиток музичних здібностей в учня / К.В. Завалко. Навчально-метод. посібник – К.: ЦУЛ, 2020. – 200 с.

8. Завалко К. Музична педагогіка: інноваційно-психологічний аспект / К.В. Завалко. Навчально-метод. посібник – К.: ЦНЛ, 2020. – 181 с.

9. Menuhin Y. Violin: Six lessons with Yehudi Menuhin. London. Faber Music Limited. 1981.

10. Sloboda J.A. The musical mind: The cognitive psychology of music. New York: Oxford. 1985.